



ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Ústí nad Labem

Inspekční zpráva

Soukromé speciální školy Gabriely Pelechové Horní Poustevna 40

Adresa: Horní Poustevna 40 , PSČ 407 83

Identifikátor školy: 600 023 206

Zřizovatel: Organizační jednotka s práv. subjektivitou obč. sdružení Babkova spol.nhj

Školský úřad Děčín, Lázeňská 12, PSČ 405 01

Termín konání inspekce: 6. – 9. března 2000

Čj.	066 205/2000-4031
Signatura	of7nt301

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Výuka 41 žáků soukromé speciální školy se uskutečňuje v 6 třídách ve třech obcích.

V současné době je ve zvláštní škole (ZVŠ) 6 žáků, v pomocné škole (PŠ) 23 žáků a v základní škole (ZŠ) 6 žáků, v kurzu k doplnění vzdělání poskytovaného pomocnou školou 6 žáků.

Z Ústavu sociální péče Horní Poustevna dochází do školy 31 klient.

V *Horní Poustevně* se ve vlastní budově se třemi třídami vzdělávají společně žáci zvláštní školy (4), žáci nižšího a středního stupně pomocné školy (13) a žáci základní školy (6), celkem 23 žáci.

V *Dolní Poustevně* má škola v budově ZŠ pronajatou jednu třídu ve které se společně vyučují žáci zvláštní školy (2) a žáci pracovního stupně pomocné školy (5), celkem 7 žáků.

Ve *Vilémově* má škola v budově ZŠ pronajatou jednu třídu ve které se společně vyučují žáci nižšího a středního stupně pomocné školy (4) a žák kurzu k doplnění vzdělání poskytovaného pomocnou školou (1), celkem 5 žáků. V jiné budově v nebytovém prostoru pronajatém od soukromé firmy se vyučuje žák nižšího stupně pomocné školy (1) a žáci kurzu (5), celkem 6 žáků.

Počet žáků uvedených v zahajovacím výkaze byl nižší /35/ než je současný, avšak stanovené kapacity vyhovuje.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Při 15 hospitacích uskutečněných ve všech třídách inspekce sledovala plánování, přípravu a podmínky výuky, organizaci, formy a metody výuky, motivaci, hodnocení a komunikaci mezi učitelem a žáky.

Hodnocení kvality vzdělávání

Plánování je v souladu s požadavky vzdělávacích programů uvedených typů škol, tj. zvláštní školy čj. 22 980/97-22, pomocné školy čj. 24 035/97-22 a základní školy čj. 16 847/96-2. Kromě toho úzce souvisí s podrobně vypracovanými „Individuálními plány“ sestavenými kolektivem pracovníků školy, v některých částech dle návrhů odborníků ze SPC a PPP. Kontinuita vzdělávání v jednotlivých předmětech u jednotlivých žáků je zajištěna, učivo osnov mají pro jednotlivé předměty všichni vyučující zpracované v tematických časových plánech. Zápisy v třídních knihách nejsou v rozporu s učebními osnovami. Rozvrh hodin s přesným časovým rozvržením pro každého žáka je vypracován v souladu se schváleným učebním plánem a je vyvěšen na stěně tříd i v pracovně ve které se uskutečňuje individuální výuka.

Příprava hodin je vzhledem ke skladbě žáků velmi náročnou záležitostí. Vyučující se jí zhostili výborně. Výchovně vzdělávací činnost byla připravená, výukové cíle byly jasně stanovené. Vyučující reagovali na složení třídy, schopnosti a chápání jednotlivých žáků, jejich možnosti a zdravotní stav.

Personální podmínky se po odchodu jednoho vyučujícího (v porovnání se zjištěním při poslední orientační inspekci uskutečněné 18. 11. 1998) po stránce pedagogické a odborné způsobilosti zhoršily. Z deseti vyučujících mají předepsanou způsobilost 3 pedagogové, tj 30% (dříve 37,5 %). Ostatní vyučující jsou bez stanovené pedagogické a odborné způsobilosti (70%), dva z uvedeného počtu studují. Na mateřské dovolené jsou 4 vyučující, jedna pracuje ve škole na částečný úvazek - 8 hodin.

Materiální podmínky odpovídají požadavkům na vzdělávání. Učebny jsou účelně vybavené

žakovským a dalším nábytkem splňujícím kromě variabilnosti i estetické hledisko. Součástí učeben je moderní kuchyňská linka vybavená nádobím. Kabinety nejsou zřízeny, avšak názorné pomůcky, obrazový materiál, literatura, různé druhy alternativních učebnic, hudební nástroje a moderní počítače (2) jsou umístěny přímo ve třídách a jsou při výuce využívány. Žáci používají MŠMT schválené učebnice a pracovní sešity. Některé pomůcky si vytváří vyučující sami. Pro výtvarnou a pracovní výchovu je škola vybavena materiály různého druhu, ale zásoby byly v době kontroly již malé. Podnětnou úpravu tříd dotváří velké množství rukodělných a výtvarných žakovských prací. Dvě pracovny, vybavené mimo jiné zrcadly, slouží pro individuální výuku logopedie, znakové řeči a dále dle rozvrhu využití pracoven pro individuální výuku některých dalších předmětů. Nevýhodou je absence vlastní tělocvičny. Tělesná výchova se uskutečňuje v pronajaté hale v sousední obci v Dolní Poustevně, kam žáci docházejí, a v bazénu v Rumburku kde probíhá plavecký výcvik, v případě příznivého počasí v blízkosti školy na hřišti. Finančními prostředky na nákup posilovacích strojů, které by mohli žáci využít zejména během dopoledne k relaxaci a hyperaktivní žáci k odreagování, v současné době škola nedisponuje.

Psychohygienické podmínky výuky odpovídaly požadavkům na práci ve speciálních třídách. Ve škole se nezvoní a výuka probíhá v blocích, kdy jednotlivé činnosti jsou propojovány a kombinovány dle aktuální situace. Vzhledem ke zjištění, že žáci (převažující počet žáků z ÚSP) nezvládají některé běžné činnosti spojené s přípravou jídla, a po dohodě s ředitelem ÚSP si žáci ve škole pod vedením vyučujících společně připravují snídani a přesnídávky, prostírají stůl i k společnému obědu přineseném z ÚSP, po jídle myjí a uklízejí nádobí. Nápoj, který si rovněž žáci připravují sami, je součástí každého jídla.

Světlé místnosti přiměřeně temperované jsou udržované ve vzorné čistotě žáky, pedagogy i školníkem. Nábytek odpovídá věku žáků.

Relaxační činnosti byly během výuky zařazovány většinou okrajově, ačkoliv v některých třídách intenzita práce relaxaci a odpočinek vyžadovala.

Celkově hodnotí ČŠI úroveň plánování a přípravy výuky v hospitovaných hodinách jako vynikající, materiální podmínky jako velmi dobré. Psychohygienu, vzhledem k okrajovému zařazování relaxace, je hodnocena jako dobrá, personální podmínky jako ještě vyhovující.

Matematika

Ve všech zhlédnutých vyučovacích hodinách (6) s jasně stanoveným cílem jednotlivé postupy na sebe navazovaly. Struktura sledovaného předmětu a veškerá činnost vyučujících byla přizpůsobena výukovým cílům, věku žáků a jejich individuálním schopnostem a možnostem. Rozmanité formy a vyučovací metody byly používány účelně, procvičovací materiály byly sestaveny diferencovaně a použity pro každého žáka zvláště podle jeho vzdělávacích potřeb. Ve většině tříd dobrá vstupní i průběžná motivace, vždy pozitivní hodnocení, střídání činností a využití různých pomůcek podporovalo spolupráci vyučujících a žáků a vybavování znalostí žáků. Grafické záznamy mají velmi dobrou úroveň, vyučující pozorně sledují jejich kvalitu. Relaxace se objevovala sporadicky, málo času zbývalo v závěru hodin na shrnutí a hodnocení.

Výuku matematiky lze hodnotit celkově jako velmi dobrou.

Přírodopis, zeměpis, dějepis

Struktura hospitovaných předmětů (3) odpovídala výukovým cílům. Kladem bylo účelné využívání připravených materiálů a pomůcek, čerpání ze žakovských znalostí praktického života a střídání zajímavých vyučovacích metod a forem. Průběžně motivovaní žáci byli aktivní, spolupracovali při zařazení skupinové práce nebo při řešení jednoduchého problémového úkolu

a snažili se podávat co nejlepší výkony v jednoduché soutěži. Velmi dobré znalosti prokázali v zeměpisu, výborné v přírodopisu a dějepisu. Bez ostychu komunikovali, zasvěceně hovořili o živé přírodě, uplatnili získané znalosti týkající se historických událostí naší vlasti. Úroveň jejich řečového projevu byla rozdílná, odpovídala postižení. Vzájemné pěkné vztahy mezi učiteli a žáky vytvářely dobrou pracovní atmosféru. Vyučující respektovali základní dispozice žáků a jejich potřebu střídání činností a odpočinek. Hodnocení v závěru hodiny bylo objektivní, vyučující ocenili snahu.

Sledovanou výuku lze celkově hodnotit jako vynikající.

Pracovní a výtvarná výchova (pracovní vyučování)

Ve všech sledovaných hodinách (6) byl patrný individuální přístup k žákům. Vhodně motivovaní žáci tvořili vlastním tempem, většinou samostatně. Vyučující jim poskytli prostor pro uplatnění vlastní představitivosti, radili, chválili a umožňovali zažívat pocity úspěchu. Výsledkem trpělivé práce pedagogů jsou vědomosti žáků o různých výtvarných technikách, o vlastnostech rozdílných materiálů a možnostech zpracování, vytvoření pracovních dovedností a návyků. Kladem je vedení žáků k dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny při práci, k samostatnosti, vytrvalosti a šetření nástrojů a materiálů. Práce se dařila, pracovní prostředí bylo pozitivní. V závěru hodiny žáci vyjadřovali uspokojení nad výsledky své práce a následně všechny práce použili k výzdobě třídy.

Výuka pracovní a výtvarné výchovy je hodnocena jako vynikající.

Hodnocení kvality vzdělávání

Výuka probíhá podle učebních dokumentů schválených MŠMT a podle týmově zpracovaných podrobných individuálních plánů. Časová dotace ve sledovaných předmětech je v souladu s příslušnými plány. Od poslední inspekce se zhoršila personální situace, došlo ke snížení počtu pedagogicky a odborně způsobilých vyučujících, ale zvýšil se počet studujících. Plánování a příprava na výuku je vynikající. Materiální podmínky jsou celkově velmi dobré, psychohygienické podmínky jsou dobré. Výuka je organizována účelně, používané formy a metody jsou vhodné. Škola je vybavena velkým množstvím pomůcek, učebnicemi i pracovními sešity, disponuje vyhovujícími prostory. Aktivita a spolupráce žáků je ovlivňována vhodnou motivací a průběžným pozitivním hodnocením, které má povzbuzující charakter. Ve škole panuje příznivá pracovní atmosféra. Vyučující vytváří žákům prostor pro uplatnění samostatnosti a rozvíjení schopností. Interakce a komunikace mezi žáky navzájem a mezi žáky a pedagogy je založena na vzájemné důvěře.

Celkově hodnotí ČŠI kvalitu vyučování jako velmi dobrou a pro žáky přínosnou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepce školy (1998 – 2000) podporovaná zřizovatelem a projednaná se zákonnými zástupci a pracovníky školy se od poslední kontroly ČŠI rozšířila. Kromě dosavadní nabídky, tj. realizování společného vzdělávání žáků s mentálním defektem nebo tělesným postižením se žáky zdravými nebo se žáky se specifickými poruchami učení a chování je cílem:

❖ zřízení Praktické školy s jednoletou přípravou /žádost podána, zatím MŠMT nepotvrzena/

- ❖ rozšíření kvalifikace zaměstnanců /studium speciální pedagogiky, účast na kurzech a seminářích/
- ❖ veřejná prezentace školy /záživný program pro rodiče a přátele školy s výstavou výrobků žáků a divadelním nebo hudebním vystoupením žáků, Den otevřených dveří, odborné přednášky vyučujících školy na téma alternativní a augmentativní komunikace/
- ❖ kontakt s rodiči či opatrovníky z ÚSP /denně od 13:00 – 14:30 hod/
- ❖ přístup k informacím /připojení zbývajících PC na Internet, tzn. pedagogům a žákům umožnění přístupu k relevantním informacím
- ❖ organizace kurzů k doplnění vzdělání poskytovaného pomocnou školou /pokyn náměstka ministra školství čj. 19 096/97-24, na základě zákona č. 29/1984 Sb., ve znění pozdějších předpisů/

Positivní je, že škola všechny body koncepce uskutečňuje, první bod je zatím v počátečním stadiu.

Plánování vychází z analýzy současného stavu a respektování organizace školního roku dle Věstníku MŠMT. V zpracovaném ročním plánu školy pro školní rok 1999/2000 jsou stanovené úkoly, vymezená odpovědnost jednotlivých pracovníků, časové plnění a způsob kontroly. Někteří pracovníci se na plánování podíleli. Součástí plánu práce školy jsou plány pedagogických rad a provozních porad, plán práce protidrogového koordinátora, plán metodické a kontrolní činnosti, plán hospitací a porad vedení školy, plán výletů, časové vymezení pro setkání a poskytování informací zákonným zástupců žáků, časový rozpis kroužků vedených učiteli. Průběžná realizace je písemně dokladována. Rovněž je zpracován a plněn plán kontrolní a hospitační činnosti.

Plnění plánu, zvyšování kvalifikace a sebevzdělávání se rovněž uskutečňuje (kontroluje ŘŠ) a je jedním z kritérií pro hodnocení pracovníků.

Realizaci koncepce školy a plánování hodnotí ČŠI jako vynikající.

Organizování

Přesně vymezené kompetence pracovníků a delegované příslušné pravomoci jsou uvedené v organizačním řádu školy pro rok 1999 – 2000. Řízení a přenosu informací pomáhá systém porad (pedagogické rady, provozní porady, porady se zřizovatelem). Koordinace práce jednotlivých útvarů se uskutečňuje prostřednictvím porad vedení školy. Zápisy ze všech porad jsou podrobně zpracovány.

Informace jsou předávány včas, protože vedení školy je v kontaktu s pracovníky školy denně, rovněž rodiče a opatrovníci jsou informováni denně prostřednictvím notýsků a žákovských knížek, dále ústně při schůzkách rodičů, konzultačních dnech a akcích pro rodiče a veřejnost. Podnět ke spolupráci s rodinou a opatrovníky z ÚSP vychází převážně ze strany školy a součinnost funguje výborně.

Organizace vyučování je v souladu s obecně závaznými právními předpisy.

Škola realizuje i zúčastňuje se akcí, kterými se s úspěchem prezentuje na veřejnosti. Jsou to besídky, prodejní výstava výrobků, divadelní a hudební vystoupení, vždy v jarních měsících Den otevřených dveří, přednáška pro rodiče, přednáška na mezinárodní konferenci soukromých škol na téma Alternativní komunikace v praxi, články o škole v regionálním tisku.

Nabídka aktivit pro žáky je bohatá. Všichni žáci jsou po skončeném vyučování čtyři dny v týdnu zapojeni do 6 kroužků (přírodopisný, výtvarný, šití panenek, hudební, počítačový, divadelní), žáci se špatnou výslovností chodí na logopedii, žáci s vážnými komunikačními obtížemi se učí znakovou řeč.

Dokumentace školy je vedena na platných tiskopisech, v souladu s platnými právními normami. Osobní dokumentace žáků obsahuje všechny předepsané doklady potřebné k zařazení žáka do speciální školy. Ochrana osobních dat je zajištěna.

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1998 – 1999 má velmi dobrou úroveň, poskytuje dostatek informací a slouží částečně jako zdroj sebehodnocení.

Škola zapojuje své žáky do množství aktivit, integrační snahy i prezentace na veřejnosti jsou příkladné.

Organizační struktura umožňuje účinné řízení školy, organizování je vynikající.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitel školy využívá při vedení pracovníků demokratický styl, řízení je funkční, problémy se řeší neodkladně. Kritéria pro hodnocení pracovníků jsou podrobně zpracována ve Směrnici o platových poměrech na soukromé škole a jsou veřejně přístupná na nástěnce. Hodnocení se uskutečňuje čtvrtletně, odměňování pracovníků je diferencované a souvisí s výsledky jejich práce.

Sebehodnocení je uskutečněno každoročně formou výroční zprávy a dále se koná dvakrát ročně na poradách.

Vzhledem k uskutečňovanému množství aktivit má vedení a motivování pracovníků vynikající úroveň.

Kontrolní mechanismy

Plán kontrol a hospitací je součástí plánu školy. Zápis výsledků kontrol není zpracován. Z rozhovoru s vyučujícími vyplývá, že nápravu zjištěných závad provádí kontrolovaný pracovník okamžitě. Hospitace realizuje ředitel školy, frekvence je dostatečná. Rozbory hospitací jsou podrobné, kontrolovaný pracovník je se závěry seznámen. Záписy z následných hospitací dokladují fungující zpětnou vazbu.

Kontrolní mechanismy jsou velmi dobré.

Dne 1. 12. 1999 provedl Školský úřad Děčín kontrolu čerpání finančních prostředků. V Protokolu o výsledku kontroly zákonnosti a hospodárnosti při poskytování dotací soukromým školám je zjištění: finanční prostředky ze státního rozpočtu jsou čerpány v souladu s platnými předpisy.

V průběhu inspekční činnosti nebylo zjištěno neefektivní nakládání s finančními prostředky.

Hodnocení kvality řízení

Koncepce školy je naplňována, plánování je promyšlené. Úspěšnou realizaci hodnotí ČŠI jako vynikající. Organizační struktura umožňuje účinné řízení školy, informační systémy a integrační snahy i prezentace na veřejnosti jsou vynikající. Škola zapojuje své žáky do množství aktivit. Systém vedení a motivování pracovníků je účinný, jsou vytvořeny podmínky pro uplatnění tvořivosti a iniciativy pracovníků. V oblasti kontroly výrazně převažují pozitiva, funguje zpětná vazba.

Shrnutím dílčích hodnocení částí z oblasti řízení lze konstatovat, že řízení Soukromých speciálních škol Gabriely Pelechové lze hodnotit jako vynikající.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- ◇ Povinná dokumentace školy dle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů.
- ◇ Učební plány, vzdělávací programy, individuální plány, tematické plány, pokladová inspekční dokumentace včetně rozvrhů hodin
- ◇ Žákovské práce
- ◇ Zápisy z pedagogických rad a záznamy z provozních porad
- ◇ Dvouletý plán práce, plán práce školy na školní rok 1999 – 2000 a organizační řád
- ◇ Plán kontrolní a hospitační činnosti, hospitační záznamy a další dokumentace z oblasti řízení školy
- ◇ Záznam ŠÚ z kontroly zákonnosti a hospodárnosti při poskytování dotací soukromým školám

ZÁVĚR

Pozitiva:

- realizovaná koncepce školy, účelný systém plánování a řízení školy
- kvalitně zpracované individuální plány žáků
- velmi dobrá úroveň výuky ve sledovaných předmětech, příznivá atmosféra ve škole
- organizace kurzů k doplnění vzdělání poskytovaného pomocnou školou
- rozsah zájmové činnosti
- využívání finančních prostředků

Negativa:

- nízká pedagogická a odborná způsobilost vyučujících
- zhoršené podmínky pro výuku tělesné výchovy
- méně časté zařazování relaxace

Škola úspěšně realizuje výchovně vzdělávací činnost a přípravu žáků pro praktický život, zapojuje své žáky do množství aktivit, v oblasti integrace i prezentace na veřejnosti je její činnost příkladná.

- *Materiální, psychohygienické i personální podmínky umožňují kvalitně plnit schválené vzdělávací programy.*
- *Organizace výuky a střídání různých forem a metod, které zohledňují schopnosti a chápání žáků a jejich momentální zdravotní stav v plné míře odpovídá potřebám a požadavkům na průběh jejich vzdělávání. Všichni pracovníci školy postupují jednotně, důsledně a soustavně poskytují žákům individuální pomoc.*
- *Úroveň řídicí činnosti je promyšlená, operativní a efektivní.*

Finanční prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu jsou čerpány účelně.

Od minulé inspekce došlo k rozšíření činnosti školy a nabídky aktivit pro volný čas žáků.

Celkově hodnotí ČŠI školu jako velmi dobrou.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Milena Sýkorová	M. Sýkorová v. r.

V Ústí nad Labem dne 24. března 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 5. dubna 2000

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Mgr. Miroslav Marek	Mgr. Marek v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

;

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	19. 4. 2000	066 266/2000-4031
Zřizovatel	19. 4. 2000	066 267/2000-4031

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
19. 4. 2000	---	Námítky nebyly podány